



REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

RP.0441/84/41/1/2022

Gdańsk, dnia 2 sierpnia 2022 r.

**Pan
Dawid Litwin
Wójt Gminy Potęgowo
ul. Kościuszki 5
76 – 230 Potęgowo**

Szanowny Panie Wójcie,

wnioskiem z dnia 19 lipca 2022 r. doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 26 lipca 2022 r., zwrócił się Pan z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie interpretacji przepisu art. 106a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.) - w kontekście ustalenia zasad wnoszenia opłat za korzystanie przez uczniów z posiłków w szkole podstawowej, w przedszkolach, w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w żłobkach.

Na gruncie przedstawionego w niniejszym wniosku stanu faktycznego sformułowano następujące zapytania:

1. *Czy od 01.09.2022r. rodzice dzieci korzystających z posiłków dostarczanych przez firmę cateringową przedszkolu powinni pokrywać całkowity koszt posiłku (za tzw. „wsad do kotła” i koszty transportu, pracowników i inne)?*
2. *Czy od 01.09.2022r. rodzice uczniów korzystających z posiłków dostarczanych przez firmę cateringową w szkole podstawowej powinni pokrywać całkowity koszt posiłku (za tzw. „wsad do kotła” i koszty transportu, pracowników i inne)?*
3. *Czy od 01.09.2022r. rodzice dzieci z oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej korzystających z posiłków dostarczanych przez firmę cateringową powinni pokrywać całkowity koszt posiłku (za tzw. „wsad do kotła” i koszty transportu, pracowników i inne)?*
4. *Czy od 01.09.2022r. rodzice dzieci korzystających z posiłków dostarczanych przez firmę cateringową w żłobku powinni pokrywać całkowity koszt posiłku (za tzw. „wsad do kotła” i koszty transportu, pracowników i inne)?*

Zgodnie z przywołanym w niniejszym wniosku przepisem art. 106a ustawy - *Prawo oświatowe* **szkoła podstawowa**, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, **zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole**. Korzystanie z posiłku, o którym mowa w ust. 1 przywołanego wyżej art. 106a ustawy - *Prawo oświatowe*, jest dobrowolne i odpłatne.

Z wyżej powołanej regulacji prawnej, która wchodzi w życie w dniu 1 września 2022 r. wynika, że wskazane w niej placówki oświatowe mają obowiązek zapewnienia uczniom jednego gorącego posiłku oraz zorganizowanie stołówki. Do czasu wprowadzenia ww. przepisu nie istniał obowiązek prowadzenia stołówki szkolnej w szkołach podstawowych. Zgodnie bowiem z przepisem art. 106 ustawy – *Prawo oświatowe*, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła mogła, lecz nie miała obowiązku zorganizowania stołówki.

Tutejsza Izba wskazuje, że pomimo wprowadzenia nowego obowiązku, nie zmieniły się zasady odpłatności, bowiem w tym zakresie przepisy zawarte w art. 106 ww. ustawy nie uległy zmianie.

Wobec powyższego przy ustalaniu odpłatności za posiłki w szkołach, o których mowa w art. 106a ww. ustawy, w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych należy stosować m.in. przepis art. 106 ust. 4 ustawy - *Prawo oświatowe*, z którego wynika, że do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

W tym miejscu podkreślić należy, że podstawowe zasady Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483z późn. zm.), przede wszystkim równość wobec prawa, nie dają podstaw do różnicowania sytuacji dzieci ze względu na okoliczność, czy korzystają z posiłku przygotowanego w danej jednostce oświatowej, czy też dowiezionego z zewnątrz i przyjęcia, że w tym drugim przypadku opłata za korzystanie z posiłku obejmuje wszystkie koszty. Wspieranie realizacji zadań opiekuńczych, o których mowa w art. 106 ust. 1 ustawy – *Prawo oświatowe*, następuje – jeżeli chodzi o odbiorców świadczenia, jakim jest korzystanie z posiłku – na tych samych zasadach, co dotyczy w szczególności zasady ustalania opłaty za korzystanie z nich.

Za powyższą koncepcją przemawia również stanowisko podane w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2010 r. (sygn. akt I OSK 1554/10), z którego wynika, że ww. zasada ma zastosowanie także w sytuacji, gdy szkoła organizuje wyżywienie dla uczniów, korzystając z usług wykonawców wybranych w różnych trybach zamówień publicznych. W podanym wyżej wyroku wyrażono pogląd, że w przypadku braku kuchni w szkole, to organ prowadzący ma obowiązek pokrycia wydatków związanych z przygotowaniem i dowozem posiłków do szkoły. Podobne stanowisko zawarto w wystąpieniu pokontrolnym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2021 r.; źródło: <https://szczecin.rio.gov.pl>, w którym m.in. podano: *Zgodnie z postanowieniami art. 106 ust. 4 w zw. z art. 4 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów i dzieci z oddziałów przedszkolnych z posiłku w stołówce szkolnej nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. Oznacza to, że cena za obiad może obejmować jedynie koszty artykułów żywnościowych (tzw. „wsadu do kotła”). Natomiast pozostałe koszty związane ze świadczeniem usługi cateringu (np. koszt przygotowania i dostawy posiłków do szkoły/oddziałów przedszkolnych, zapewnienie jednorazowych naczyń, odbiór pozostałości po niezjedzonych obiadach) powinny być sfinansowane ze środków budżetu Gminy.*

Wskazana wyżej koncepcja ponoszenia kosztów z tytułu opłat za wyżywienie ma również potwierdzenie w piśmie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 8 czerwca 2022 r. (znak RIO.III.072-51/2022); źródło: <https://rioolsztyn.bip.net.pl>.

Powyższe argumenty prawne, w ocenie tut. Izby, pozwalają przyjąć stanowisko, że w odniesieniu do posiłków zapewnianych dzieciom na podstawie art. 106a ustawy – *Prawo oświatowe*, rodzic/opiekun prawny dziecka w dalszym ciągu, niezmiennie, powinien dokonywać odpłatności za posiłek jedynie do wysokości tzw. „wsadu do kotła”, także w przypadku, gdy przygotowanie posiłku jest zlecane firmie zewnętrznej. W takiej sytuacji (tj. kiedy posiłek zapewniany jest uczniom w formie cateringu), organ prowadzący ma obowiązek pokrycia wydatków związanych z przygotowaniem i dowozem posiłków do zorganizowanej stołówki.

Jak już powyżej wskazano powyższe zasady będą miały zastosowanie do szkół podstawowych, przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Natomiast kwestia odpłatności za posiłki w żłobkach została uregulowana w odrębnym akcie prawnym, tj. w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1324 z późn. zm.). Zgodnie z art. 23 tej ustawy *rodzice są zobowiązani do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w żłobku lub klubie dziecięcym. Wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie ustalają, w drodze uchwały, odpowiednio rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa* (art. 58 ust. 1 tej ustawy).

Biorąc powyższe pod uwagę przyjąć należy, że stawkę za wyżywienie w żłobku należy ustalić w odrębny sposób - przewidziany ww. przepisami. W ustawie *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* ustawodawca zrezygnował ze szczegółowego określania zasad ponoszenia kosztów wyżywienia dzieci, poprzestając jedynie na określeniu normy kompetencyjnej zobowiązującej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do określenia maksymalnej wysokości opłat za wyżywienie.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka;
RIO w Gdańsku
Data: 2022.08.02 09:19:19
CEST

Luiza Budner - Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.